

Stimuleringsprogramma Aanpak Dyslexie

Effectief aan de slag op ondersteuningsniveau 3
voor lezen en/of spellen

Evelien Krikhaar

Dyslexie
Centraal

Inhoud: Effectief aan de slag op ON3!

- Toelichting handreiking, instrumenten en materialen ON3
- Keuzehulp en Checklist kwaliteitsaanpak ON3
- SWOT analyses ON3
- Samen lerend aan de slag! (*pilot Dyslexie Centraal*)
 - Van elkaar leren: sterke punten
 - Met elkaar leren: gezamenlijk verbeterpunt

Dyslexie Centraal

Pilot Verbetertrajecten ON3

- Verbeteren van invulling en organisatie van ondersteuningsniveau 3 voor leerlingen met leesproblemen en dyslexie
 - Ook aandacht voor de afstemming met ouders hierbij en de samenwerking met externe zorg bij ernstige leesproblemen en dyslexie
- Van en met elkaar leren
 - Duurzame professionalisering

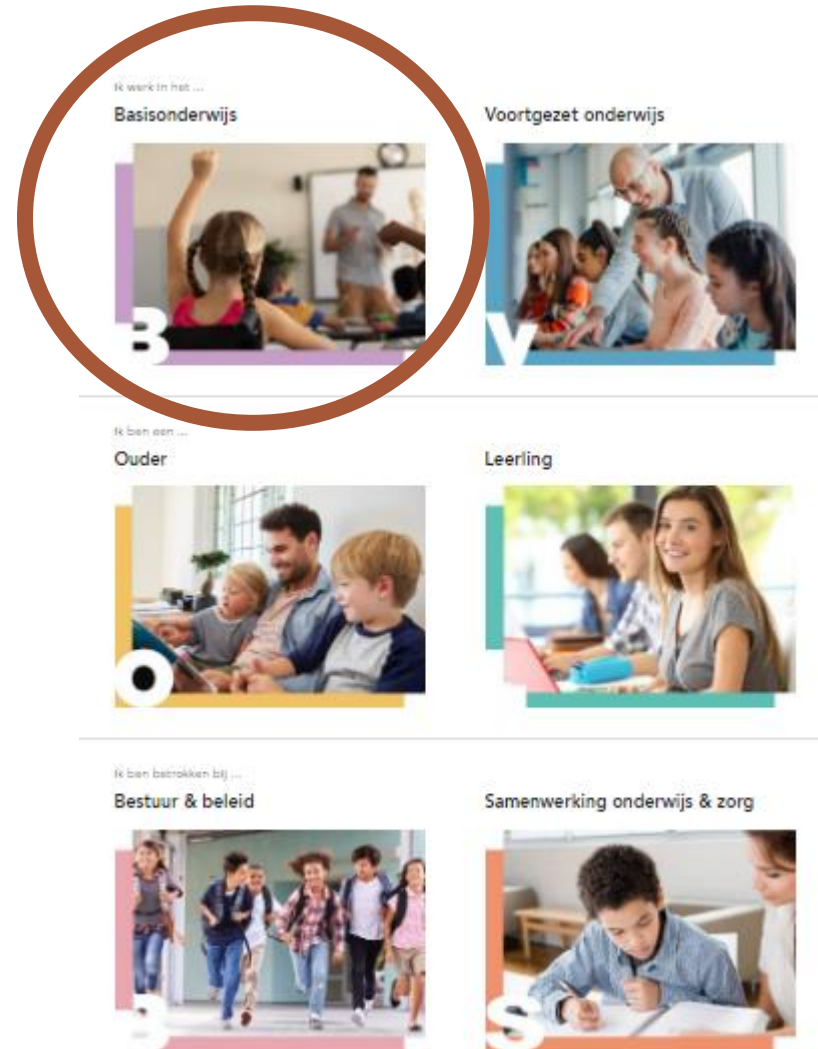

Alles over leesproblemen en dyslexie
in onderwijs en zorg

Weten
Doen
Leren

Digitaal Platform – vraagbaak

www.dyslexiecentraal.nl

Doelgroep: Basisonderwijs

Lees voor Zoeken Menu

[Homepage](#) <

Basisonderwijs

Hier vind je een selectie van relevante informatie voor professionals uit het basisonderwijs. Dit overzicht is niet uitputtend. Ga voor een overzicht van het volledige aanbod naar [Weten](#) (achtergrondinformatie), [Doen](#) (praktische informatie en materialen), [Leren](#) (ervaringen in o.a. het onderwijs).

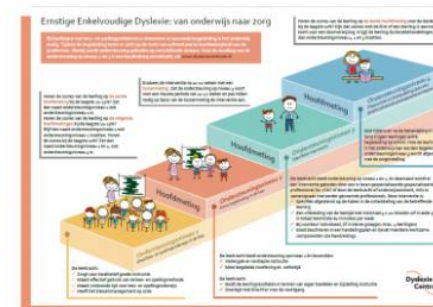
Praktijkroute preventieve aanpak in beeld

Preventieve aanpak: bekijk de film bij Praktijkroute

Aan de slag!

Doorloop onze online professionaliseringsmodule

Infographic Ondersteuningsniveaus

Deze infographic geeft het proces van onderwijs naar zorg

Ondersteuningsniveaus

Ondersteuning bij lezen en spellen op school

Bij leerlingen met lees- en spellingproblemen is intensieve en passende begeleiding in het onderwijs nodig. Tijdens de begeleiding komt er zicht op het tempo waarin de vaardigheid van de leerling groeit en op de hardnekkigheid van eventuele problemen. Hierbij wordt ondersteuning geboden op verschillende niveaus. Om hiermee aan de slag te gaan zijn er verschillende handreikingen en andere documenten ontwikkeld en te vinden op www.dyslexiecentraal.nl

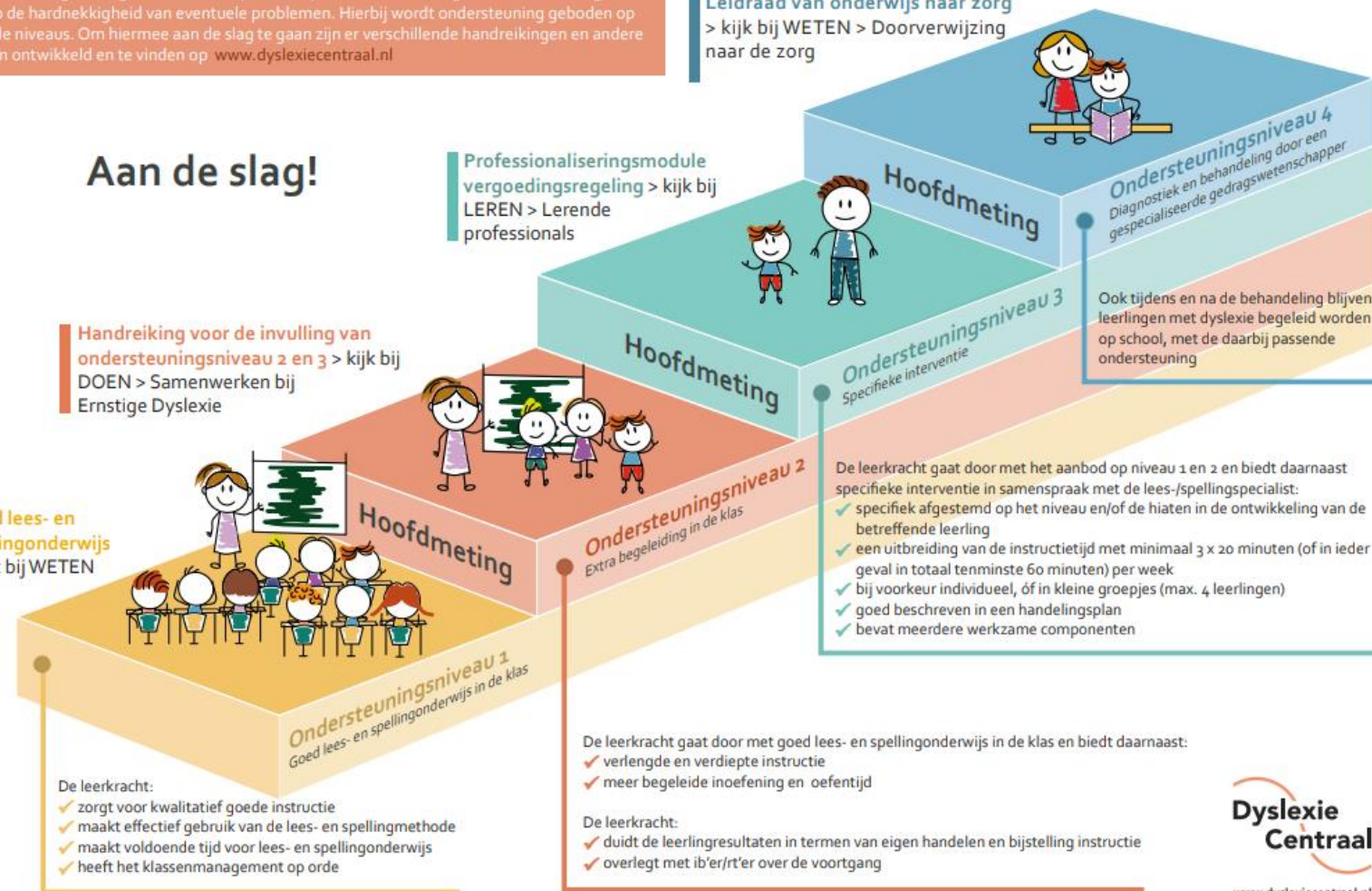
Leidraad van onderwijs naar zorg
> kijk bij WETEN > Doorverwijzing
naar de zorg

Aan de slag!

Professionaliseringsmodule
vergoedingsregeling > kijk bij
LEREN > Lerende
professionals

Handreiking voor de invulling van
ondersteuningsniveau 2 en 3 > kijk bij
DOEN > Samenwerken bij
Ernstige Dyslexie

Goed lees- en
spellingonderwijs
> kijk bij WETEN

Handreiking ON 2-3-4

Nieuw!

ON₄ verder uitgewerkt

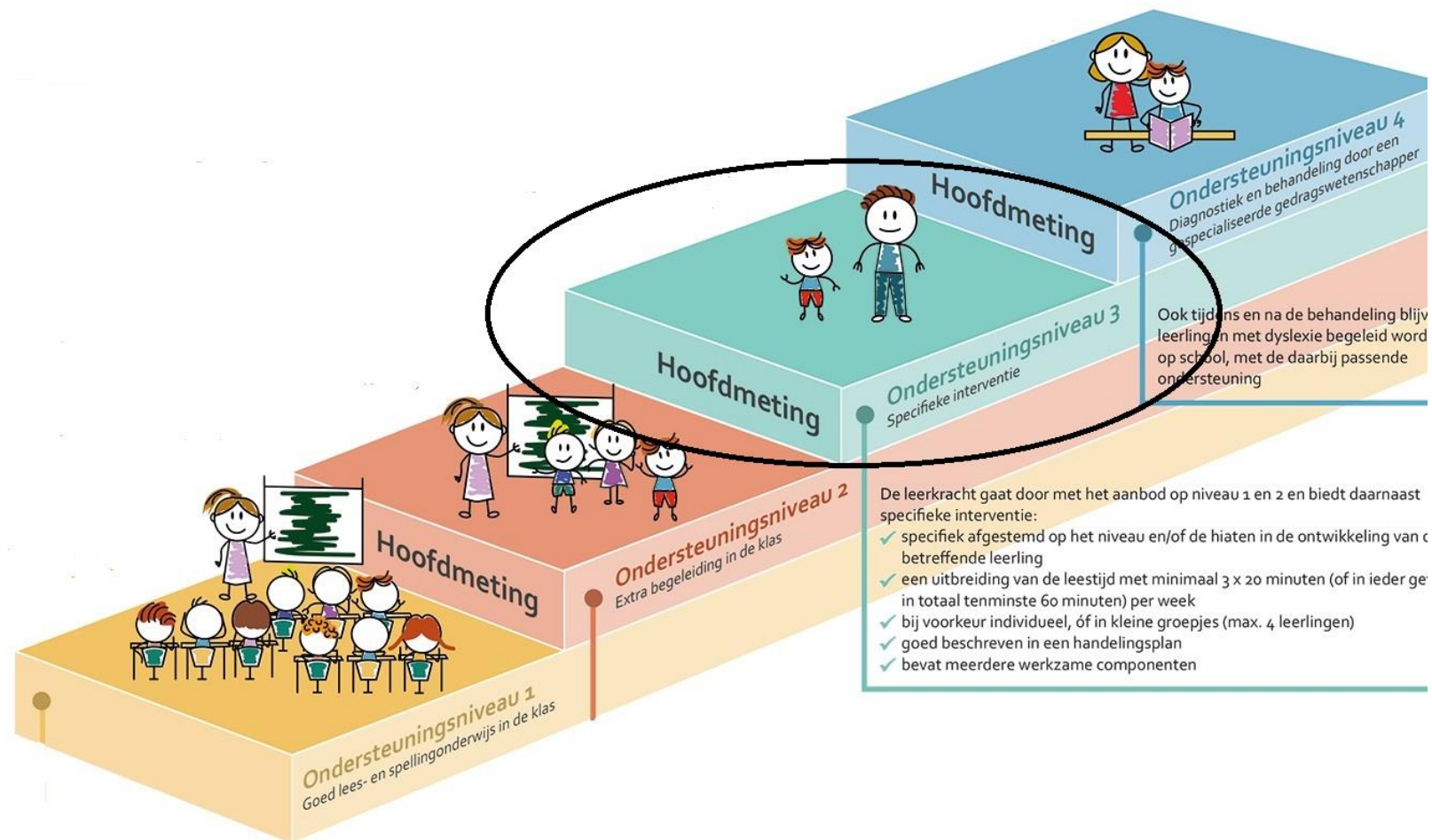
**Samenwerken
tijdens en na
de dyslexiebehandeling**

(zie online presentatie LTM)

Toelichting onderbouwing en gebruik praktijkinstrumenten bij evaluatie en keuzes voor inzet interventie op ON3

Dyslexie
Centraal

Bron: adversus.nl

Instrumenten ON3 – Dyslexie Centraal

1. Deze materialen zijn te vinden op deze webpagina, onder het kopje 'Effectief aan de slag op ON3!'
 - a. Effectief handelen op ondersteuningsniveau 3: een beknopte onderbouwing
 - b. Checklist kwaliteitsaanpak
 - c. Keuzehulp effectieve interventies ondersteuningsniveau 3
 - d. Overzicht interventieprogramma's ondersteuningsniveau 3 lezen en/of spellen
 - e. Overzichtsstudie naar de effectiviteit van preventie en interventie in het basisonderwijs

Keuzehulp effectieve interventies ondersteuningsniveau 3 lezen en spellen

2021

Ondersteuningsniveau 3

Op [ondersteuningsniveau 3 \(ON3\)](#) wordt een specifieke interventie ingezet voor leerlingen met lees- en/of spellingproblemen. Er zijn verschillende interventieprogramma's en methodieken beschikbaar voor de begeleiding van leerlingen met lees- en of spellingproblemen. Het [Overzicht van beschikbare interventieprogramma's](#) geeft inzicht in het scala van programma's dat taakgericht aan lezen en/of spellen werkt. Wanneer er een eerste of voorlopige keuze is gemaakt voor een programma, of wanneer een reeds gemaakte keuze wordt geëvalueerd, kun je als onderwijsprofessional aan de hand van deze keuzehulp bepalen of het gekozen programma effectief is voor de leerling(en) en passend bij de eigen schoolpraktijk. Ook kun je hiermee beoordelen of er nog aanpassingen aan het programma nodig zijn. In verschillende stappen word je door het beslissingsproces geleid.

De effectiviteit van een interventie is echter niet alleen afhankelijk van het gekozen programma; ook de kwaliteit van de uitvoering van de interventie speelt een belangrijke rol. De [Checklist kwaliteitsaanpak](#) geeft daarvoor handvatten. Meer informatie over de inhoudelijke invulling van de ondersteuningsniveaus is te vinden in de [Handreiking invulling ondersteuningsniveaus 2 en 3](#).

Checklist kwaliteitsaanpak

Professioneel handelen op ondersteuningsniveau 3 lezen en spellen

Ondersteuningsniveau 3

Op [ondersteuningsniveau 3 \(ON3\)](#) wordt een specifieke interventie ingezet voor leerlingen met lees- en/of spellingproblemen. De effectiviteit van een interventie is van verschillende factoren afhankelijk. Deze checklist geeft daarvan een overzicht. Meer informatie over de inhoudelijke invulling van de ondersteuningsniveaus is te vinden in de [Handreiking invulling ondersteuningsniveaus 2 en 3](#). Om meer inzicht te krijgen welk interventieprogramma ingezet kan worden op school, kan de [Keuzehulp](#) worden gebruikt.

Gebruiksmogelijkheden

De checklist is bedoeld om te monitoren en/of te evalueren of de uitvoering van een interventie op ondersteuningsniveau 3 van voldoende kwaliteit en intensiteit is (geweest). Deze indicatoren bepalen naast de kwaliteit van het programma in welke mate een interventie effectief is. De checklist kan op verschillende niveaus worden gebruikt:

Knock-out criteria

1. Aan welke (deel)vaardigheden van lezen en spellen wordt gewerkt met het programma?

Hieronder kun je de deelvaardigheden aanvinken die deel uitmaken van het programma.

☐ taalbewustzijn: ☐ fonologisch bewustzijn ☐ fonemisch bewustzijn	☐ accuraat lezen op woordniveau
☐ klank-teken koppeling: ☐ receptieve letterkennis ☐ productieve letterkennis	☐ accuraat lezen op tekstniveau
	☐ accuraat spellen
	☐ vlot lezen op woordniveau
	☐ vloeiend lezen op tekstniveau
	☐ automatisering van spelling

→ Als bij vraag 1 geen deelvaardigheden kunnen worden aangekruist, is het programma niet geschikt en kan beter een ander programma worden gekozen. Ter inspiratie kan gebruik worden gemaakt van dit [Overzicht van beschikbare interventieprogramma's](#).

2. Sluiten de doelen van het programma ten aanzien van de deelvaardigheden aan op de gestelde doelen voor de leerling(en)?

☐ Ja ☐ Nee

→ Als bij vraag 2 'Nee' is aangekruist, voldoet het programma niet voor deze leerling(en) en kan beter een ander programma worden uit gekozen. Ter inspiratie kan gebruik worden gemaakt van dit [Overzicht van beschikbare interventieprogramma's](#).

Het gaat niet om de beste keus maken. Het gaat om het maken van een keus en er dan het beste van maken.

OM
DENKEN

Checklist kwaliteitsaanpak

Criteria	Specifieke punten	Gesprekspunten
Implementatievereisten		
Uitvoering door, in samenspraak met of onder supervisie van een gekwalificeerde professional	Uitvoering: ☐ Binnen het team zijn afspraken gemaakt wie de uitvoering van de interventie op ON3 op zich neemt. Afhankelijk van de expertise van de onderwijsprofessional die de interventie uitvoert vindt de ondersteuning onder supervisie plaats. Uitvoering door leesspecialist, rt'er of ib'er: ☐ Er is in het takenpakket voldoende tijd vrijgemaakt om de sessies voor te bereiden en uit te voeren. Uitvoering door leerkracht: ☐ De uitvoering vindt plaats in samenspraak met leesspecialist / rt'er / ib'er. ☐ Het handelingsplan wordt in samenspraak opgesteld. ☐ De resultaten op de tussen- en eindmeting worden in samenspraak geëvalueerd. Uitvoering door onderwijsassistent: ☐ De uitvoering vindt onder supervisie van leesspecialist/ rt'er/ ib'er of orthopedagoog/psycholoog plaats. ☐ Er is in het takenpakket voldoende tijd vrijgemaakt om de sessies voor te bereiden en uit te voeren. ☐ De supervisor heeft instructie gegeven over hoe de interventie uitgevoerd moet worden en dit is ook schriftelijk vastgelegd. ☐ De doelen zijn per leerling in overleg opgesteld en vastgelegd in het handelingsplan. ☐ Er zijn vaste (observatie)momenten afgesproken met de supervisor om te monitoren of de begeleiding wordt uitgevoerd zoals bedoeld. ☐ De resultaten op de tussen- en/of eindmeting zijn samen met de supervisor geëvalueerd.	• Worden er in het programma eisen gesteld aan de competenties van de uitvoerende onderwijsprofessional? Zo ja, worden deze nageleefd? • Zijn er onderdelen of componenten die door anderen dan de hoofduitvoerder op school (bijvoorbeeld onderwijsassistent, medeleerling) kunnen worden uitgevoerd? In hoeverre gebeurt dat ook?

Nieuw huis bouwen

Alles over leesproblemen en dyslexie
in onderwijs en zorg

Weten Doen Leren

Ga naar: <https://dyslexiecentraal.nl/actueel/nieuwsarchief/effectief-aan-de-slag-op-ondersteuningsniveau-3>

Aan de slag?! SWOT analyses.....

Zie SWOT formulier voor ON₃

- Van elkaar leren: sterke punten
- Met elkaar leren: gezamenlijk verbeterpunt

SWOT-analyse ondersteuningsniveau 3		
Naam school:		
Naam invuller(s):		
	Sterktes	Zwaktes
Signalering en doorverwijzing		
Monitoring		
Betrokken onderwijsprofessional(s)		
Tijd (minimaal 60 minuten)		
kwaliteitsborging		
Invulling (o.a. materialen en programma's)		
Samenwerking ouders en jeugdzorg		
	Kansen	Bedreigingen
Signalering en doorverwijzing		
Monitoring		

Zelf doen? Samen lerend aan de slag?!

- 1. Bekijk materialen en documenten 'Effectief aan de slag op ON3'
- 2. Vul de SWOT analyse in – 'schoolbreed'
Uitgebreider? => Scans Dyslexie Centraal (online zelfevaluatie-instrumenten)
- 3. Bespreek in duo / groepjes - in ib-netwerk
Van elkaar leren: sterke punten
Met elkaar leren: gezamenlijk verbeterpunt
- 4. Plan van aanpak opstellen – van en met elkaar leren:
'PLG' - professionele leergemeenschap

Contact opnemen

Neem contact met ons op via:

Mail info@dyslexiecentraal.nl

Voor meer informatie, zie ook:

Website www.dyslexiecentraal.nl

